

Številka: 450-05/20-4/
Datum: 20. marec 2020

EPA 1081-VIII

DRŽAVNI ZBOR JE NA SEJI 20. 3. 2020 SPREJEL ZAKON O INTERVENTNEM UKREPU ODLOGA PLAČILA OBVEZNOSTI KREDITOJEMALCEV (ZIUPOK) V NASLEDNJEM BESEDILU:

ZAKON

O INTERVENTNEM UKREPU ODLOGA PLAČILA OBVEZNOSTI KREDITOJEMALCEV (ZIUPOK)

1. člen (namen zakona)

S tem zakonom se določa interventni ukrep odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe za preprečitev hujše gospodarske škode in ohranitev finančne stabilnosti v Republiki Sloveniji v zvezi s posledicami razglasitve epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) na območju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: epidemija virusa) in s tem povezan nadzor.

2. člen (ukrep, subjekti in postopek v zvezi z vlogo za odlog)

(1) Banka ali hranilnica, ki ima sedež v Republiki Sloveniji, ali podružnica banke države članice, ki ima sedež v Republiki Sloveniji in ki v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, lahko opravlja bančne storitve na območju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: banka), odobri kreditojemalcu odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe za obdobje 12 mesecev v skladu z določbami tega člena in 3. člena tega zakona, če posamezne obveznosti iz kreditne pogodbe, za katero kreditojemalec zahteva odlog plačila, do razglasitve epidemije virusa še niso zapadle v plačilo.

(2) Za kreditojemalca iz prejšnjega odstavka šteje:

- gospodarska družba, ustanovljena po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ki ima sedež v Republiki Sloveniji;
- zadruga, društvo, zavod, ustanova, fizična oseba, ki zaposluje delavce v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ali samozaposlena oseba, ki ima sedež oziroma stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- nosilec kmetijskega gospodarstva v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, ali nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo;
- fizična oseba, ki je državljan Republike Slovenije in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

(3) Kreditojemalec iz prejšnjega odstavka naslovi na banko vlogo za odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe najkasneje v šestih mesecih po preklicu epidemije virusa.

(4) V vlogi iz prejšnjega odstavka:

- gospodarska družba, ki se v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, razvršča med velike družbe, ugotovi in utemelji, da plačuje obvezne prispevke, davke in druge dajatve, da pa zaradi poslovnih razlogov, povezanih s posledicami epidemije virusa, ne more zagotavljati poplačila obveznosti po kreditni pogodbi z banko, ker bi takšno poplačilo lahko povzročilo težave z likvidnostjo v tej meri, da bi bila ogrožena solventnost družbe ter v ta namen predloži opis poslovnega položaja zaradi posledic epidemije virusa in izjavo, da ima na dan 31. 12. 2019 poravnane zapadle obveznosti iz naslova obveznih prispevkov, davkov in drugih dajatev, ali, da je na dan vložitve vloge iz prejšnjega odstavka v situaciji, ko ji je v skladu z določbami zakona odloženo plačilo obveznosti iz naslova obveznih prispevkov, davkov in drugih dajatev oziroma omogočeno obročno odplačilo le-teh;
- gospodarska družba, ki se v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, razvršča med mikro, majhne ali srednje velike družbe, ter zadruga, društvo, zavod, ustanova, fizična oseba, ki zaposluje delavce v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, nosilec kmetijskega gospodarstva, nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali samozaposlena oseba, ugotovi in utemelji, da plačuje obvezne prispevke, davke in druge dajatve, da pa zaradi poslovnih razlogov, povezanih s posledicami epidemije virusa, ne more zagotavljati poplačila obveznosti po kreditni pogodbi z banko ter v ta namen predloži opis poslovnega položaja zaradi posledic epidemije virusa in izjavo, da ima na dan 31. 12. 2019 poravnane zapadle obveznosti iz naslova obveznih prispevkov, davkov in drugih dajatev, ali, da je na dan vložitve vloge iz prejšnjega odstavka v situaciji, ko mu je v skladu z določbami zakona odloženo plačilo obveznosti iz naslova obveznih prispevkov, davkov in drugih dajatev oziroma omogočeno obročno odplačilo le-teh;
- fizična oseba iz četrte alineje drugega odstavka tega člena ugotovi in utemelji, da zaradi okoliščin, povezanih s posledicami epidemije virusa, začasno ne more zagotavljati poplačila obveznosti po kreditni pogodbi z banko, ter v ta namen predloži opis dejstev in okoliščin, povezanih s posledicami epidemije virusa, ki so vplivale na njen finančni položaj.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek kreditojemalcu iz druge alineje prejšnjega odstavka ni treba priložiti opisa poslovnega položaja in podati utemeljitve, če opravlja dejavnost, za katero je bilo z vladnim ali občinskim odlokom določeno, da se opravljanje storitve oziroma prodaja blaga zaradi epidemije virusa začasno prepove. V tem primeru kreditojemalec v vlogi navede le vladni oziroma občinski odlok, ki vpliva na opravljanje njegove dejavnosti.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko banka in kreditojemalec sporazumno dogovorita za rok glede plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, ki je za kreditjemalca ugodnejši.

(7) Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za kreditne pogodbe, ki so na novo sklenjene v obdobju veljavnosti tega zakona.

3. člen

(opis poslovnega položaja kreditjemalca)

Opis poslovnega položaja iz prve in druge alineje četrtega odstavka prejšnjega člena mora vsebovati:

- navedbo vzrokov in predložitve dokazov za bistveno zmanjšanje obsega dela in poslovanja kreditojemalca zaradi posledic epidemije virusa, zaradi česar je prišlo do težav z likvidnostjo, ki lahko povzroči njegovo insolventnost (za subjekte iz prve alineje četrtega odstavka prejšnjega člena) oziroma zaradi katerih ne more zagotavljati poplačila obveznosti po kreditni pogodbi z banko (za subjekte iz druge alineje četrtega odstavka prejšnjega člena);
- načrt posloводства kreditojemalca o ukrepih za vzpostavitev likvidnosti.

4. člen (poročanje kreditojemalca in prekinitev ali skrajšanje odloga plačila)

(1) Kreditojemalec, ki pripravi opis poslovnega položaja v skladu s četrtnim odstavkom 2. člena tega zakona, enkrat mesečno poroča banki o izvajanju načrta o ukrepih za vzpostavitev likvidnosti in drugih spremembah njegovega poslovnega položaja.

(2) Banka lahko prekine ali skrajša obdobje odloga plačila, če:

- kreditojemalec redno ne poroča v skladu s prejšnjim odstavkom;
- na podlagi poročanja kreditojemalca in drugih podatkov o kreditojemalcu, s katerimi razpolaga banka, oceni, da je prekinitev ali skrajšanje obdobja odloga plačila upravičeno;
- ugotovi, da je kreditojemalec v vlogi navajal lažne podatke.

(3) Skrajšanje obdobja odloga plačila skladno z drugo alinejo prejšnjega odstavka velja tudi za kreditojemalce iz petega odstavka 2. člena tega zakona.

(4) Če je kreditojemalec fizična oseba iz četrte alineje drugega odstavka 2. člena tega zakona, lahko banka prekine ali skrajša obdobje odloga plačila, če ugotovi, da je kreditojemalec v vlogi navajal lažne podatke.

5. člen (značilnosti odloga plačila)

(1) Odlog plačila po tem zakonu pomeni prekinitev zapadlosti vseh obveznosti po kreditni pogodbi do izteka obdobja odloga. Končni datum zapadlosti kreditne pogodbe se podaljša za čas trajanja odloga plačila. Po izteku obdobja odloga plačila naslednji obrok zapade v plačilo v skladu z določbami kreditne pogodbe. Odlog plačila ne vpliva na izračun višine posameznega obroka v skladu s kreditno pogodbo.

(2) Banka in kreditojemalec o odlogu plačila skleneta aneks h kreditni pogodbi, ki upošteva značilnosti odloga plačila iz prejšnjega odstavka, razen za kreditne pogodbe iz sedmega odstavka 2. člena tega zakona.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko banka in kreditojemalec sporazumno dogovorita drugače.

(4) Za veljavnost in učinke odloga plačila po tem zakonu v razmerju med banko, ki izvede ukrep iz 2. člena tega zakona, in njenim kreditojemalcem, se razen sklenitve aneksa iz drugega odstavka tega člena ne zahteva nobeno dodatno dejanje banke, ki izvede ukrep po tem zakonu, ali njenih kreditojemalcev ali njihovih porokov, ne glede na drugačne določbe v kreditni pogodbi ali zakonih, ki se uporabljajo v zvezi s plačilom obveznosti iz kreditne pogodbe.

6. člen
(nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona opravlja Banka Slovenije.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek opravlja nadzor nad izvajanjem četrtega odstavka 2. člena tega zakona Tržni inšpektorat Republike Slovenije.

POSEBNA DOLOČBA

7. člen
(pregled stranke pri sklenitvi poslovnega razmerja)

(1) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka 19. člena Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16 in 81/19, v nadaljnjem besedilu: ZPPDFT-1) lahko zavezanec iz 1. in 2. točke prvega odstavka 4. člena ZPPDFT-1 ukrep iz 1. točke prvega odstavka 16. člena ZPPDFT-1 na način, kot je določen v prvem odstavku 23. člena ZPPDFT-1, v prvem odstavku 24. člena ZPPDFT-1 in v prvem odstavku 25. člena ZPPDFT-1 izjemoma izvede tudi v roku enega meseca po sklenitvi poslovnega razmerja ali v roku enega meseca po preklicu epidemije virusa, če je to potrebno za zagotavljanje nemotenega poslovanja stranke v času trajanja razmer epidemije ali za preprečevanje večje škode za poslovanje stranke zaradi razmer epidemije.

(2) Zavezanec je dolžan pred sklenitvijo poslovnega razmerja izvesti vsa možna dejanja za poznavanje svoje stranke, ki niso v nasprotju z navodili pristojnih organov za ravnanje v času trajanja razmer epidemije, tako da pridobi vse podatke iz 2. točke prvega odstavka 137. člena ZPPDFT-1 ter ugotovi in preveri istovetnost s pomočjo omrežja, ki omogoča medsebojno komuniciranje uporabnikov z video povezavo.

(3) Zavezanec pogovor preko video povezave posname in posnetek hrani do poteka roka iz prvega odstavka tega člena. Po preteku tega roka se posnetek trajno izbriše.

(4) Uporaba določb tega člena ni dovoljena, če v skladu s 13. členom ZPPDFT-1 obstaja povečano tveganje za pranje denarja ali financiranje terorizma.

KAZENSKÉ DOLOČBE

8. člen
(prekršek banke)

(1) Z globo od 80.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje banka, ki kreditojemalcu, ki utemelji razloge iz četrtega odstavka 2. člena ali izkaže izpolnjevanje pogoja iz petega odstavka 2. člena tega zakona, ne odobri odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe (prvi odstavek 2. člena).

(2) Član uprave, ki krši dolžnosti člana uprave, določene z zakonom, ki ureja bančništvo, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se kaznuje z globo v višini od 2.500 eurov do 10.000 eurov.

(3) Odgovorna oseba banke, ki ni član uprave, se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo od 800 do 10.000 eurov.

9. člen
(prekršek kreditojemalca)

(1) Z globo od 2.500 eurov do 20.000 eurov se za prekršek kaznuje kreditojemalec, ki je gospodarska družba, ki se v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, razvršča med mikro ali majhne družbe, ter zadruga, društvo, zavod, ustanova, fizična oseba, ki zaposluje delavce v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, nosilec kmetijskega gospodarstva, nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali samozaposlena oseba, če v opisu poslovnega položaja navaja neresnične podatke (četrti odstavek 2. člena).

(2) Kreditojemalec, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje z globo od 25.000 do 250.000 eurov.

(3) Odgovorna oseba kreditojemalca se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo od 400 do 5.000 eurov.

KONČNA DOLOČBA

10. člen
(začetek veljavnosti)

(1) Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Ukrepi iz tega zakona veljajo 18 mesecev od prenehanja razlogov zanje, kar ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.